



# Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2010. MÁJUS XXI. ÉVFOLYAM 9. SZÁM

AKIK HITBEN, SZOLGÁLATBAN ELŐTTÜNK JÁRTAK

## Alsóvalkói emlékezés



A kicsiny valkói gyülekezet nagysága a lelkesedésben, a templomhoz való ragaszkodásban és Isten Igéje után való vágyódásban, a hit és anyanyelv megtartásában van – mutatott rá az ünnepségen Antal György lelkipásztor

„És Ő felelvén monda nékik: Mondom néktek, hogyha ezek elhallgatnak, a kövek fognak kiáltani.” (Lk 19,40) Isten akarata nélkül sem tehetünk. Rövid földi létünk annyi, mint a tegnapi elmúlása és egy rövid éj átvigyázása. Hálát adunk Istennek, hogy március 21-én, a délutáni istentiszteleten áldott ünnepet rendelt az alsóvalkói református gyülekezet (Szilágyosmlyői Egyházmegye) számára.

Templomunk belső falára elhelyezett márványlapon felírva immár, az 1648-as esztendő kezdetével a gyülekezetünkben szolgált, áldott emlékü lelkipásztorok nevei.

Az ünnepségen 112-en vettünk részt. A 77 tagot számláló gyülekezet tagjai mellett jelen voltak díszvendégeink is. Az egykori szolgálókra emlékeztünk, akik így gondolkodtak és gondoskodtak a valkói református templom toronygombjába tett emlékirat-

másolat tanúsága szerint: „Ha Isten Ő.s.z. felsége kedvezne ezen mi kis templomunknak, és ezen mi írásainknak: kívántunk pár sorban megemlékezni, és amidőn mi már nem leszünk az élőknek földén, valami emlékezést hagyni azon kedves és áldott utódainknak, kik ezt a torony igazításkor majd utánunk megtalálnák. Óhajtjuk, hogy őket nagyobb boldogságban éltesse a Szent Úr Isten, mint minket, kik sok viszontagságokat szenvedtünk e földi életben.”

Az ünnepi istentiszteleten Lukács József esperes hirdetett Igét az Ézs 21,1-10 alapján. Az őrállók „éjjel-nappal” való küzdelmeiről, könnyhullatásairól, felelősségeiről, és e szolgálat szépségéről áldásos magyarázatok, tanítások hangzottak el. Az igehirdetés után Seres Dénes parlamenti képviselő és Márkus László egyházmegyei főgondnok leleplezték az emléktáblát. Esperes úr pedig az Atya, Fiú, Szentlélek, egy, örök, igaz Isten áldását kérte az emléktáblára.

ID. MÁRKUS LÁSZLÓ gondnok

FOLYTATÁSA A 4. OLDALON

HETEDIK KÜRTSZÓ

## Anyai örökség

KÖZELEDIK anyák napja, a közös ünnep, az egész család ünnepe. Kegyelettel gondolunk mindazokra, akik „elmentek a minden élőknek útján”, és tisztelettel, hálával adózunk az élőknek, akikről az életet kaptuk, akik most is gazdágítanak sok irányban megnyilvánuló áldozatos szeretetükkel.

AZ APOSTOLI leveleket olvasva feltűnik, hogy Pál nem ad különösebb jellemzést Timótheusról, „szeregetett fiáról”, fáradhatatlan munkatársáról. Ehelyett az igazi emberség hiteles bizonyítványát tárja a gyülekezet elé, amikor azt írja róla, hogy emlékezik a benne lévő képmutatás nélküli hitről, amely lakozott nagyanyjában, Loisban és anyjában, Eunikában (2Tim 1,5). Timótheus tehát páratlan kincs: anyai örökség tulajdonosa! Olyan kincs birtokosa, amelyet nem maga szerzett, amelyet nem érdemelt, hanem ajándékba kapott örökségként.

EZ A KINCS, a képmutatás nélküli hit, az emberi élet páratlan értéke! A hit az a „kapocs”, amely Istenhez köt, gyermekévé avat, ugyanakkor testvérként állít az embertárs mellé. Ez a hit valódi, igaz, cselekvőképesség, mert a kegyelembe fogant, a Szentlélek gerjesztett az ember szívében. Ezért nincs benne hamisság, csalás, képmutatás. A kegyesség látszatában kéjelgő „hit” veszedelmes, gyilkos méreg forrása mind az egyén, mind a közösség számára.

ANYÁK NAPI kérdésünk: neked milyen hited van? Milyen hitet kaptál, milyen hitet adsz gyermekeidnek? Örökös és örökhagyó vagy-e? Ez az „elfogadás” és ez az „adás”: életitmus, örvendő közösséget kialakító, jövődöt építő „közlekedés”. Ha ezt kapom, és ezt adom, benne vagyok az ÉLET áramkörében és valóban élek. Ha nem, akkor csak tengődöm, a létezés legalacsonyabb fokán vegetálok a paraziták módján.

KORUNK felgyorsult iramában élünk. Fáradtak, kimerültek, sokszor egyenesen kiégettek vagyunk. Mit tudunk adni gyermekeinknek? Mit kapunk erőforrásként családunktól, környezetunktől? Vajon a képmutatás nélküli hit valóság-e az életünkben? A Szentírás arról beszél, hogy az igaz hit rendkívüli cselekvés forrása lehet. Mózes anyja, Jókabed a halál kockázatával vállalta azt a gyermeket, aki megmentője és vezetője lett az egyiptomi fogoly gyülekezetnek. Az imádkozó anya, Anna szülte Sámuel, azt a prófétát, akinek szolgálata nyomán újra megszólalt Isten, a sötétségbe borult választott nép életében. Debora csatarendbe állította Izrael törzseit, egységre hívott a létért való küzdelemben. A názareti hajadon, Mária hitével vállalta, hogy mint „kapu”, rajta át lépjen be a történelembe a világ Megváltója. Mindnyájan és sokan mások örökhagyók voltak, az Élet ajándékát adták örökségként!

VEGYÜK ÉSZRE a családokban az áldozatos édesanyákat, akik a család tartóoszlopai, akik fáradhatatlanul minden áldozatra képesek, hogy a lakást otthonná tegyék, és az életet meggazdagítsák. Lássuk meg bennük és értékeljük azt a „derék asszonyt”-t (Péld 31,10-31), akiknek értéke „felülhaladja az igazgyöngyöket”, aki önmagát osztja családjának élő, cselekvő hitével.

NE LEGYENEK síró, megalázott, kizsákmányolt feleségek, magára hagyott, elfelejtett édesanyák! Lássuk meg bennük a képmutatás nélküli hit képviselőit, örökhagyóit tiszteletünk és hálás szeretetünk kifejezésével!

E. SZÉLES MÁRIA

– Református Érmellék: Diószegi huszárünnep/3. – A Presbiteri Szövetség tisztújító közgyűlése/6.

„...eljöve Jézus és megállta a közepén, és monda nékik: Békesség néktek!” (Jn 20,19)

Néha megtörténik, hogy amit talán sokszor hallottunk, azt mintha először hallanánk. Ilyen mondat: Krisztus feltámadott. Isten a Feltámadásban újra hozzánk szól. Mi ebben az új, hiszen kétezer éve hirdették?

A húsvéti ünneplésben az a nyugtalanító, hogy olyan természetesnek vesszük Krisztus feltámadását, Isten megszólítását, mint szobánk hőmérsékletét, vagy a megszokott rádióprogramot. Halljuk és mégsem halljuk. A sok üres és semmitmondó szó között elvész Isten szava. Hiába szól Isten, ha nem hallgatok oda, hiába szól, ha szívem máshol tartózkodik, hiába szól, ha belső világom telve van értéktelen törmelékszavakkal. Most arra kell fölfigyelnünk, hogy Jézus egymás után megismétli: Békesség veletek! Salom! Lehet ez rutinszóvá lett, mint a „Jó napot kívánok” vagy „Békesség Istentől”, de most Jézus ajkán újra neked szól, sokkal mélyebb jelentése van számodra, mint eddig.

Előrebocsátom, Jézus nem a külső békéről, hanem a belső békéről beszél. A világ békéje abban van, hogy kizárólag világ akar lenni és önmagának, s úgy érzi, ez teljesen elég. A világi béke csak evilágot ismer, csak emberi természetet fogad el, csak földi célokban hisz, ami ezen túl van, az nyugtalanítja, megbotránkoztatja, az elen minden eszközzel harcol.

Isten országa evilágon túl kezdődik, az igazi békesség nem evilági béke. A békesség kemény harcot kíván, harcot a szemem, a

## A LÉLEK CSENDJE

# Békességünk alapja

szívem, a kezem, a testem ellen. Igaz, a világ is harcol földi sikerekért, anyagi jóléért, testi gyönyörökért, a földi boldogságba vett megszálított hit is áldozatokat követel, de maradandó béke nem jár nyomában.

Isten országában a sorrend: halál után élet, harc után békesség. A japánok egyik kedves szimbóluma a cseresznyevirág, a virágba borult fa, vakító fehéren vagy piruló rózsaszínbén, a langyos tavaszi szélben. Ezek a selyemtapintású szirmok néhány nap múlva lehullnak, talán sáros földbe tapadnak. A mi békességünk nem ilyen.

A mi békességünk: a föltámadt Krisztussal élni. Az emmausi tanítványok is úgy bandukolnak hazafelé, mint valami halottas menet, de amikor felismerik Jézust, megszületik bennük a húsvéti harangszó békéje.



Kós Károly alkotása

Szépen mondja a költő: Addig élsz, amíg lelked mélyén Jézust mondasz. Meghalsz, ha a befelől omló falak ezt a nevet eltemetik benned (J. A. Pilz). Önkiszolgáló, agyonkoptatott örömei világa vesz körül, mesterseges akvárium, ahol egyre kevesebb a nem fertőzött levegő, de ma is van egy másvilág, csak be kell lépned Jézus országába. Ki zár ki onnan? Ki akadályoz meg abban, hogy belépj? Egyedül te!

Békességünk alapja az, hogy Jézus Krisztus a mi békességünk (Ef 2,14). A politika hullámverésében, a gazdasági élet kínos meglepetései között, saját életünk kiszámíthatatlanságában úgy érezzük, hogy jó és biztos kezekben vagyunk, amikor Krisztusban bízunk. Míg az evilág saját kezébe vette és függetlenítette sorsát Istentől, addig Isten országának tagjai az élő Krisztushoz kötődnek, s ez szüli meg szívünkben a békességet. Az az új a Feltámadott Salomjában, hogy újra megteremt velünk való élő kapcsolatát, a szívünkben teremt rendet, újat, tisztát, igazi békességet ad, ami lélekvonás az örök életre.

Ne rutinszerűen halld meg feltámadt Krisztusod köszöntését, értelmezd azt a magad számára, életedre nézve, így másképp köszöntöd testvéredet is köszönésünkkal: Békesség Istentől!

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

## HÉTKÖZNAPOK – ÜNNEPNAPOK

### Május

A feltámadás utáni-, és a pünkösd előtti vasárnapok másik része átmegy Májusra, egyházi néven Pünkösd havára.

„Pünkösd hónapja” „a pentekoszté (=50) görög szóról (Csel 2,11)” származik. Átfórmálva mondták „penkostnak”, pünkösdnek, mivel „húsvét után 50 nappal szokott esni”. A Május (Ikrek hava) pedig onnan ered, hogy „Romulus két rendbe osztotta a római népet: in majores és juniores, a vénekre és az ifjakra, hogy a vének tanácsal, s az ifjak erővel oltalmazza a várost. Ezt a hónapot tehát a vének-, s a következőket (júniust) az ifjak tisztességére” mondták.

Minket természetesen a pünkösd ünnepe (hazai viszonylatban az egy-két-három napos ünnep, vasárnapon, hétfőn és kedden) foglalkoztat. Sajnos, a pünkösd nagyon háttérbe szorult a karácsony és a húsvét mellett és mögött. Pedig nélküle (Csel 2. fej.) nincs semmiféle ünnep, sem keresztyén élet. Mindenek kulcsa Szentléleknél, az Atyának- (Jn 14,16,26) és a Fiúnak (Jn 15,26) a Lelkénél van, aki az első tanítványokra pünkösd napján töltetett ki, mint aki örök-

tól fogva volt és munkálkodott, s aki a kitöltés óta is naponta eltölti-betölti szívünket. Szentlélek nem egyéb, mint maga a testben eltávozott Krisztus miközöttünk és mibenünk az ő állandó jelenlétével. Krisztus jelenléte a mindenkoriban annyi, mint a személyesen beszélő, tanító és vezető-vigasztaló Szentlélek mibenünk.

Szentlélek valóban az élő kulcs, aki hitünknek valamennyi titkába és csodájába, az élet és a halál mélységeibe és magasságaiba elvezet. Ezért hangzik szünet nélkül a könyörgés: „Jövel Szentlélek Úr Isten, töltsd bé szíveinket éppen”, vagy amint a régiekkel együtt imádkozzuk: „Veni creator Spiritus” = „Jöjj teremtő Szentlélek”.

Szentlélek (s egyedül csak ő) érteti meg velünk a „Szentháromság” (Mt 28,19; 1Jn 5,7) titkát, akinek ünnepe a pünkösd utáni első vasárnap: Szentháromság vasárnapja. Ennek az ünnepnek is állandósnia kell a keresztyén életben, hiszen egész keresztyén hitünket hiánytalanul tartalmazza. A mennyei Atyát, a teremtő Urat csak Szent Fia, az Úr Jézus testté lételeben ismerhetjük

meg, a testté lett Igében (Jn 1,14), míg az Atya – Fiú valóságát és igazságát csak a világ végéig közöttünk és bennünk lakozó Szentlélek ajándékozhatja (Mt 28,20). Három személyről beszélünk hagyományosan és félreérthetően, de tulajdonképp ugyanannak az egy, örök, igaz, Istennek három „létfarmájával” (Barth Károly) találkozunk.

Szentlélek tanításának engedelmeskedünk, amidőn fölemlítjük, hogy május első vasárnapja református egyházunkban az anyák napja. A bibliai szülőtiszteletnek és gyermekszerezetnek egyik áldott alkalmához nyílik út valamennyiünk számára a megbizonyítás külső lehetősége által. Az anyák napja az élet csodáját, a teremtő Úr művében való részvétel páratlan méltóságát állítja szemünk elé (1Móz 1,28).

Pünkösd hava után következnek az úgynevezett „ünneptelen” félév hónapjai: júniustól novemberig, vagyis a következő adventig. Valóban igaz, hogy erre az időre nem esnek Jézus életének a már látottakhoz hasonló eseményei, de az is igaz, hogy amit ő születésével, halálával, feltámadásával és Szentlélekének kitöltésével üdvösségünkre véghez vitt, mindazt a Szentháromság és Advent közötti idő beszédeivel és cselekedeteivel bizonyította meg és hozta tudomásunkra.

TÓKÉS ISTVÁN

## BIHARDIÓSZEGI MEGEMLÉKEZÉS AZ 1848-49-ES SZABADSÁGHARCRA

### Hazám, hazám te mindenem!

Áldott szép napsütés köszöntött Bihardiószege március 21-én. A vasárnapi harangok zengő-bongó hangját messzire repítette a szél. A hívogató hang is jelezte, hogy különleges nap ez a diószegi eklézsia és az egész község életében. Szívet melengető érzés volt látni, amint az utcák megpezsdültek, s szülők és gyermekek, nagyszülők és unokák, ifjak és idősek szépen sorban vonultak a templomba.

Az 1848-49-es forradalom emlékünepére és a bihardiószegei Gróf Széchenyi István Huszárszázad tiszt- és zászlóavatására azonban nemcsak helyiek, hanem számos vendég is érkezett, úgy Bihar, mint Hajdú-Bihar megyéből. Az istentisztelet előtt már egy órával gyülekeztek a nyalka huszárok. A templomba sereglő gyülekezet nemcsak a helyi, hanem a Hajdú-Bihar megyei és a lóháton érkező szentjobbi huszárokban is gyönyörködhetett. A felsereglett vitézek az utolsó harangkondulásoknál szépen, katonásan átvonultak a parókia elől a templomba. Az ünnepi istentiszteletre szépen megtelt az istenháza.

**Gellért Gyula** érmelléki esperes, helyi lelkész a Gal 5,1 alapján hirdette az igét: „*Annakokáért a szabadságban, melyre minket Krisztus megszabadított, álljatok meg, és ne kötelezzétek meg ismét magatokat szolgásként igájával.*”

Isten az embert lelkileg és testileg szabadnak teremtette. De a bűn és az ellenség miatt sokszor a *szolgaság igájába* jutott. Ez ellen esküdtek Zrinyiek, azután Martinovicsék, majd a reformkor nagyjai: Kölcsey, Széchenyi, Kossuth, Jókai, Táncsics, Petőfi és a többiek. Ők tudták, hogy a haza olyan, mint az édesanya, aki mindig ad, de amikor nem tud adni, mi kell érte áldozatot hoznunk.

Kossuthék békés úton akartak szabadságot, függetlenséget, de Jelasich horváth bán vérengzései miatt 1848 őszétől fegyverrel kellett harcolniuk a szabadságért. A nemzet áldozata nem volt hiábavaló. A jobbagyfelszabadítás, a közteherviselés és a törvény előtti egyenlőség megvalósult. Jézus messiási küldetésének lényege a szabadság (Lk 4,18).

*Álljatok meg a szabadságban.* Krisztus felátadásával visszaszerezte számunkra az elvesztett szabadságot. A szabadságért dolgozni, becsületesen harcolni kell. A Bibliában a szabadság jele a kereszt, az üres sír, valójában maga a szabadító Jézus Krisztus. A szabadság olyan, mint egy nagy épület fala, melynek alapjait több, mint ezer éve lerakták, ezt kell tovább építenünk, gazdagítanunk, őriznünk az Érmelléken, Erdélyben, a Kárpát-medencében. 1848-ból egy szemtanú így vallott: „Ilyen tavasz csak egy

volt életemben.” – Legyen örök tavaszunk! Legyen örök szabadságunk! Úgy legyen – mondta az igehirdető.

Az istentiszteletet követően tovább emelkedett az ünnepi hangulat, hiszen e napon történt az első keresztelés az idei évben. **Jakó Sándor Zsigmond** diószegi és jankafalvi lelkész keresztelési beszédében elmondta, hogy áldásos ez a nap, hiszen a múlt, az emlékezés és a jövőendő, az új élet összefonódott ezen a napon. Krisztus és az őseink által kivívott szabadságban és



**Az emlékezés és a jövőendő összefonódása. Az istentisztelet keretében sor került az év első keresztelésére is**

békében születhetnek ma gyermekeink, de ezzel élni is kell. A szülők, keresztszülők feladata, hogy megtanítsák a gyermekeket élni a szabadsággal, élni a szabad anyanyelv és istenfélelem lehetőségével, hogy a felnövekvő nemzedék hatni, alkotni és gyarapítani tudjon.

### Főhajtás és zászlóavatás

A keresztív kiszolgáltatása után Gellért Gyula esperes köszöntötte az egybegyűlteket és a szép számmal eljött vendégeket, majd a Bihardiószegei Általános Iskola diákjai adták elő a 48-as hősökre emlékező műsorukat. Köszönet **Nagy Katalin** és **Fehér Artúr** tanároknak, akik áldozatos munkával tanították be a gyermekeket. Az ünnep a bihardiószegei „Asók István Vegyeskórus” énekszámaival folytatódott, majd megtörtént a bihardiószegei huszárszázad zászlájának kibontása. Báró felsővásárdi **Emődý Dániel István**, a „Pro Pátria” Alapítvány elnöke avatóbeszédében megemlékezett Széchenyi Istvánról. Egyben bátorította a jelenlegi huszárokat, hogy nemzetünk fennmaradását szolgálják, a mostani időben nem a csatatéren, hanem a családokban, gyermekvállalásban, s erre ő maga is példát adott 7 gyermekkel és 8 unokával. Az avatóbeszéd után Gellért Gyula, Jakó Sándor és **Szűcs Attila**, diószegi plébános megáldot-

### DSIDA JENŐ

#### Édesanyám keze

*A legáldottabb kéz a földön,  
a te kezed jó Anyám  
Rettentő semmi mélyén álltam  
Közélgő létem hajnalán;  
A te két kezed volt a mentőm  
s a fényes földre helyezett...  
Add ide, – csak egy pillanatra, –  
Hadd csókolom meg kezedet!*

*Ez a kéz áldja, szenteli meg  
A napnak étkét, italát  
Ez a kéz vállalt életére  
Gyilkos robotban rabigát,  
Ez tette értünk nappalokká  
A nyugodalmi perceket...  
Add ide, – csak egy pillanatra, –  
Hadd csókolom meg kezedet!*

*Hányszor ügylt rám ágyam mellett,  
Ha éjsötétbe dőlt a föld,  
Hányszor csordult a bánat könnye,  
Amit szememről letörölt,  
Hányszor ölelt a szent kebelre,  
Mely csupa, csupa szeretet! –  
Add ide, – csak egy pillanatra, –  
Hadd csókolom meg kezedet!*

*Ha megkondult az est harangja  
Keresztvetésre tanított,  
Felmutatott a csillagokra,  
Úgy magyarázta: ki van ott;  
Vasárnaponként kora reggel  
A kis templomba vezetett...  
Add ide, – csak egy pillanatra, –  
Hadd csókolom meg kezedet!*

*Lábam alól, ha néha, néha  
El is tévedt az igaz út,  
Ujjaid rögtön megmutatták:  
Látod a vétek szörnnyű rú! –  
Ne hidd Anyám, ne hidd hogy egykor  
Feledni bírnám ezeket!...  
Add ide, – csak egy pillanatra, –  
Hadd csókolom meg kezedet!*

*Oh, hogy így drága két keziddel  
Soká vezess még, adja ég;  
Ha csókot merek adni rája  
Tudjam, hogy lelkem tiszta még.  
Tudtam, hogy egy más, szebb hazában  
A szent jövőendő nem veszett! –  
Add ide, – csak egy pillanatra, –  
Hadd csókolom meg kezedet!*

*A legáldottabb kéz a földön  
A te két kezed, jó Anyám!  
Mindenki áldja közeledben:  
Hát én hogy is ne áldanám?!  
Tudom megáldja Istenünk is,  
Az örök Jóság s Szeretet! –  
Némán, nagy, forró áhitattal,  
Csókolom meg a kezedet!*

## SZÉPOLVASÓ VERSENY LUGOSI MIHÁLY EMLÉKÉRE „A gyermekek kezébe a könyvet ...”

Tavaly hagyományteremtő céllal szervezte meg az élesdi szépolvasó versenyt négy magyar tanítónó: **Domján Emília, Sorbán Alíz, Ciavoiné Létai Andrea Hajnalka és Hübner Piroska.** Az „In memoriam Lugosi Mihály” iskolai projekt főszereplői a Sebes-Körös menti, magyar tannyelvű, alsós osztályokban tanuló gyerekek. A rendezvényt néhai Lugosi Mihály élesdi lelkipásztor emléke előtt tisztelegtek. A jól sikerült rendezvény híre elterjedt, és az idén második alkalommal került megrendezésre március 26-án.

A határon átvélő vetélkedőre Magyarországról, illetve Bihar megye számos településéről érkeztek versenyzők: 92 tanuló, négy korosztályban. Sőt Feketeerdő és Magyarakucs is képviseltette magát, annak ellenére, hogy egyik településen sincs magyar nyelvű oktatás. A versenyt megtisztelte jelenlétével a Lugosi család is.

A támogatást nyújtó magánszemélyek és intézmények mellett kitüntetett köszönet illeti az élesdi magyar szülői közösséget, az



A díjátadás pillanatai. Közel száz tanuló, négy korosztályban versengett

élesdi magyar pedagógusokat, a versenyzőket felkészítő pedagógusokat, a zsűri tagjait, a szolgálatot végző lelkészeket, a szakértőket és a segítséget nyújtó felsős diákokat.

A verseny fővédnöke **Pető Csilla** parlamenti képviselő mellett a helyi „Constantin Șerban” I-VIII. osztályos Általános Iskola vezetője: **Buzle Alina** igazgatónő, **Bucsiás Levente** magyar- és **Enache Viorel**

román aligazgató, valamint **Létai István**, a társszervező élesdi Castrum Egyesület elnöke is köszöntötte a megjelenteket.

A szervezők a szeretetvendégségen kívül lelki és szellemi táplálékról is gondoskodtak. Áhítattal szolgált: **Szilágyi Gyöngyi** lelkipásztor Magyarakucsról, **Boros József Attila** lelkipásztor Révről, **Lugosi Dániel** lelkipásztor Kusalyról és **Dénes István Lukács** lelkipásztor Élesdről.

A verseny után, míg a gyermekek közül egyesek lazításképpen kézműveskedtek **Debreczeni Mónika** és **Vánca Emese** tanárnők irányításával, vagy mások **Tatics Milán Krisztián** békéscsabai Aikido edző vetítéssel egybekötött előadásán vettek részt. A közel félszáz pedagógus és érdeklődő szülő szülőknél *Kisiskolások olvasóvá nevelése* címmel tartott szakmai bemutatót **Dr. Szilágyiné Gálos Ildikó** budapesti pedagógiai előadó, óvoda- és könyvtárpedagógus, illetve kommunikációs szakértő. Színvonalas előadása rávilágított arra, hogyan tölthet be hatékony szerepet az iskola az olvasóvá nevelésben, megalapozva a nyelvi tudatosságot és a kisiskolások irodalmi érdeklődését a tanórán és azon kívül is.

**CIAVOINÉ LÉTAI ANDREA HAJNALKA** szervező, alsós tanár

## ALSÓVALKÓI EMLÉKEZÉS

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

Ezután következett a gyülekezet ünnepi szolgálata: énekek, szavalatok. Ez alkalommal köszönthettük azokat a férfi testvéreinket is, akik betöltötték életük 80. évét: **Kátai Sándor, Furu János, id. Papp Ferenc** és **Antal György**.

A szolgálatra mindig kész **Tóth András**, az egyházmegyei Presbiteri Szövetség elnöke az úrasztala köré felsorakozott idős testvéreinket köszöntötte az Ézs 40,31 versével: „*De akik az Úrban bíznak, erejük megújul...*” – majd emléklapot és könyvet adományozott nekik.

Seres Dénes méltatta az 1648-tól itt szolgált lelkipásztorok emlékét és áldozatos munkájukat. A nehéz történelmi időszak ellenére ez a kis református közösség, amely „virágkorában” (az 1800-as években) 300 lelket számlált, 1963-ban már csak 178 református lélek volt, míg jelenleg 77 lélek maradt, akik őrzik hitüket és nyelvüket.

**Rosan Ioan** polgármester köszöntő szavaiban dicsérte a kicsiny gyülekezet áldozatos munkáját. Irántunk való tiszteletét eddig is kifejezte hivatalos ügyeink gyors intézésében, anyagi támogatásokban és értékeli történelmi templomunkhoz való ragaszkodásunkat.

**Márkus László** egyházmegyei főgondnok nagyra értékelte, hogy a gyülekezeti tagok hálaival emlékeznek a múltra. Megtalálta a biztató jövődőt is azon valkói gyermekek körében, akik jelen voltak az ünnepségen.

A kicsiny gyülekezet nagysága a lelkesedésben, a templomhoz való ragaszkodásban és Isten Igéje után való vágyódásban, a hit és anyanyelv megtartásában van. Így vélekedett a gyülekezetünkben született ifj. **Antal György**, aki a kolozsvári teológiai tanulmányokat befejezve, szülőföldjén kezdte el áldásos szolgálatát, majd családjával együtt a magyarországi Ajka-padrakúti gyülekezetbe költözött.

**Kátai Tibor** sülemed-cikói lelkipásztor örömmel emlékezett arra, hogy 17 évvel ezelőtt e kis templomban konfirmált. A két lelkész életútja – hogy az Urat szolgálják és dicsérik – ebben a kicsiny gyülekezetben kezdődött. Az Úr szolgálata Isten kegyelméből már ott él **Kátai Tímea** szívében is, aki a Debreceni Református Teológia első éves hallgatója.

**Id. Márkus László** gyülekezetünk gondnoka és **Sziszik László** nyugdíjas lelkész megköszönték a lelkeket érintő igehirdetést, valamint az ünnepi beszédeket. A záróének után szeretetvendégségre hívtuk az ünnepelő gyülekezetet.

E nevek mögött van egy másik név is, a Jézus neve. Ez magában foglal minden nevet, és ez a név a fundamentum, minden templom szegleteköve. Isten templomába kell beépülnünk nekünk és maradékainknak, mint elől kövek.

Az ünnepi esemény, a megáldott emléktábla valósággal sugallja, hogy a valkói református ember ezután még többször álljon meg az emléktábla előtt, és szálljon magába, nézzen körül, és az új világ válságai között

tudjon tájékozódni a múltban és a jelenben. E kis gyülekezethez illő dolog volt, hogy valami csodálatos, ünnepélyes érzés hassa át mindnyájunk szívét. A történelmi mérföldmutató neveknek jelentősége és igézete van! „*Adja a kegyelemnek Szent Istene, hogy a mi utódaink számban gyarapodjanak, hitben erősödjenek, hogy a mi szent evangélium szerint reformált vallásunk, és ezzel együtt zengzetes nyelvünk fennmaradjon gyülekezetünkben.*”

Isten állítson mindenkor őrállót e helyre, hogy szolgáljon, és amit Isten látta meg vele, mondja meg a népnek. Legyenek örutoronyba álló szolgálak, akik őrhelyeiken állnak: nappal és éjszaka, örömben és sírásban. Soli Deo Gloria!

## Részvétnyilvánítás

„*Légy hív mind halálig, és néked adom az életnek koronáját.*” (Jel 2,10)

Mély együttérzéssel osztozunk Balázsné Kiss Csilla külmunkatársunk, rovatvezetőnk fájdalomában, szeretett édesapja elhunytá alkalmából.

**Kiss Mihály** húsz éven át volt a margittai gyülekezet presbitere, tavalytól gondnoka, valamint az alapítástól kezdődően lapunk hűséges olvasója.

Mindenható Istenünk legyen vigasztalója a gyászoló családnak.

A HARANGSZÓ szerkesztősége

## Makovecz Imre Tőkés László díjat kapott Kisvárdán

Makovecz Imre szellemisége, nemzetért érzett felelőssége, a magyar kultúra határon átívelő összetartozása, a hagyományokból gyökerező megmaradás programja élettemnek mozgató rugója – kezdte laudációját Kulcsár Attila, Ybl-díjas építész, március 21-én Kisvárdán. A helyi református templom zsúfolásig megtelt a húszéves Tőkés László Alapítvány által szervezett díjjátadó ünnepségen, ahol Makovecz Imre Kossuth-díjas építész vehette át a Tőkés-díjat.

Makovecz Imre alkotói pályáját két diktatúra szorítása határozta meg: az internacionalizmus diktatúrája, és a globalizáció liberálisusa. Hogy mi a közös ezekben a látszólag távoli pressziókban. Mindkettő nemzetellenes, kívülről vezényelt és múltfelejtető. Nemzeti tragédiánk, hogy a kommunista ideológia ki akarta törölni emlékezetünkben a múltunkat, hagyományainkat, nemzeti karakterünket, – a másik pedig –, a jelenlegi az új generáció visszabutított tudatára rászabadította a sehová se kötődés szabadosságát, a mindenütt otthonlét, a kortárság hamis illúzióit, időtlen eszmék tudatzabáló eszközeivel.

A légy önmagad divatos programja mögött felsejlik, hogy magányos vagy, senkihez se tartozol, nincsenek kötelezettségeid, nincs küldetésed. A sok önmagától megvalósult egyént a multik levadásszák. Az összetartozás, a nemzeti közösség lehet a védekezés egyetlen formája. A pláza-érzés helyett a nemzeti érzés. Pláza-szerű, kifizetődő építészet helyett, belülről hitelezett, és jövőben kamatozó épületekre van szükség.

Ilyen korban próféták kellene, akik felémelik szavukat a trendek ellen, akik példát mutatnak helytállásból, és kiutat a leépülésből. Makovecz Imre felvállalta ezt a munkát és az elmúlt évtizedekben a nemzet égő szövétnekévé vált, a nemzet élő lelkiismerete, épületeivel, főépítész tevékenységével és megszólalásaival. Organikus épületeivel nemzetközi figyelmet vívott ki a

magyar építészetnek, önazonosító jegyeket, sajátos karaktert.

Makovecz Imre templomaiban a mennyezeti bevilágítók, a gótika vertikálisán, a barokk álperspektíván túl az égi távlatokra nyitnak ablakot, a mennyebolton túli világmindenségre. Egyszerre jelentik a rész és egész, az egyén és közösség, a kételkedés és hit egymásra épülését, a nemzeti hagyományból táplálkozó világra szólást, kulturális és történelmi összetartozást a Föld magyarjai között – zárta gondolatait a pályatárs.

Lengyel Szabolcs, az Alapítvány kuratóriumi elnöke az elmúlt húsz év történéseire tekintett vissza. Mint mondta, 89 adventi várakozása egy ország, Európa, a világ életét érintette meg. Amikor Magyarországon arról folyt a vita, politizáljon-e a lelkes Tőkés László nem politizált, csak tette a dolgát, ami szíve szerint a feladata volt...

A rendszerváltás idején úgy éreztük, nekünk is van tennivalónk a magyarság ügyéért, a határon kívül élő testvéreinkért. Szűcs. M Sándor nagytiszteletű úr javasolta, hozzunk létre alapítványt, és azt nevezzük el Tőkés Lászlóról. Ott nyomban meg is fogalmaztuk a főbb célkitűzéseket: Az egyéni díjat előbb kétevenként, majd évenként adtuk ki, idén immár 18. alkalommal – mutatott rá a kuratóriumi elnökre.

### Amíg templomot építünk, velünk az Isten

Az ünnepségen az Alapítvány- és a díj névadója hirdette Isten ígétét. Jézus tanítványai szembekerülnek a farizeusokkal, akik arra akarják rávenni a Mestert, hallgattassa el tanítványait. Ám, ha ők elhallgatnak, a kövek fognak kiáltani. Hisz, ha valaki el akarja némitani a hit szavát, a kövek szólalnak meg helyettük. Sérti a farizeusokat a tiszta hang, pedig azok ártatlanok – hangsúlyozta Tőkés László. Majd párhuzamot vonva az ő életükre rámutatott, ugyanezt



Tőkés László, a díj névadója és Makovecz Imre Kossuth-díjas építész, az idei díjazott, a kisvárdai református templomban tartott ünnepségen

élték meg a diktatúra évtizedeiben, a Ceaușescu-rezim mindent megette annak érdekében, hogy elnémita a hit szavát. El akarták venni a hitünket, anyanyelvünket, igazságunkat. Titeket is elhallgattattak, ha kiálltatok mellettünk – mondta az EP-képviselő. Makovecz építészetére utalva kijelentette, a zsolttart és ígét megjelenítő köveket és magát Makovecz Imrét szintén nem lehetett soha elhallgattatni.

Makovecz Imre rögtönzött köszönőbeszédében elmondta, ha a 90. zsolttart hallja énekelni a reformátusok templomában, mindig elérzékenyül. A díjazott megállapította: Minél messzebb megy a fővárostól, annál közelebb kerül a Hazájához... Amíg templomokat építünk, velünk az Isten, s ebben az esetben fabatkát sem ér az ellenség ereje...

A Tőkés László Alapítvány húszéves fennállása alkalmából álljanak itt az eddigi díjazottak: Gelu Pateanu, Ágoston András, Sára Sándor, Duray Miklós, Benkő Samu, Szörényi Levente, Kallós Zoltán, Tempfli József, Nemeskürty István, Orbán Viktor, postumusz Tonk Sándor, Vári-Fábián László, Erdélyi Géza, Kiss Tamás, Szabó Magda, Bánffy György, Koncsol László és Makovecz Imre.

FRIGYESY ÁGNES

## BIHARDIÓSZEGI...

FOLYTATÁS A 3. OLDALRÓL

ták a zászlót, melynek egyik oldalán Bihar-díszeg címere, másik oldalán Báró Simonyi József huszárezredes családi címere látható. A Debreceni Huszárbandérium nevében **Piroska János** egy eredeti, bőrkötésű és aranyozott lapszerű, Károli Gáspár fordította Szent Bibliát ajándékozott Gellért Gyula esperesnek, megköszönve a sok áldozatot és energiát, amit a díszegi huszárszázad létrejöttébe fektetett. **Meleg Vilmos** színművész felemelő előadásában egy gyönyörű és sokat mondó verscsokorral gazdagodott az ünneplő gyülekezet.

A *Himnusz* eléneklése után az ünnepség a templomkertben folytatódott, ahol igazi

harc alakult ki az időközben felerősödött déli széllel. **Dr. Papp Gyula** ezredes méltató szavai után, aki kiemelte, hogy a huszárok mindig is bátorságukról, megbízhatóságukról, hűségükről, önfeláldozásukról voltak híresek, és ezeket az erényeket manapság a hagyományörzésben lehet kamatoztatni, következett az eskü bevétel. Az esküszöveg elmondása után, az egy sorba felálló huszárokhöz Gellért Gyula egyenként oda vitte a Bibliát, „megpecsételve” az esküt. A huszártiszteket egy-egy emléklappal látta el az esperes. Az „Asók István Vegyeskórus” Kossuth nótákat énekelt, **Szabó Sándor** a Szózatot, **Rákóczi Lajos** tanár pedig a Himnusz szavalta el a kinti ünnepségen. A templomkertben a 48-as hőskopjafájának és Kossuth Lajos szobrának megkoszorú-

zása zárta az ünnepséget, de a megemlékezés tovább folytatódott, hiszen az ünneplők átvonultak a Polgármesteri Hivatalhoz, ahol Gróf Széchenyi István emléktáblájára helyeztek el többen is koszorúkat, mialatt a Bihar-díszegi Ifjúsági Furulyacsoport szolgált. Végül a római katolikus plébánia falán lévő Báró Simonyi József huszárezredes emléktábláját koszorúzták meg, majd a *Szózat* eléneklésével zárult a program.

Akik eljöttek e sokszínű és áldásos ünnepségre, azok sok mindennel gazdagodhattak, mind lelkileg, mind nemzeti öntudat szempontjából, mind testileg, hiszen jó érmelléki szokáshoz híven a vendégsereget az Egyházközség és a Nőszövetség terített asztallal várta az ünnep végén.

## Tisztújítás a Presbiteri Szövetségben

A nagyváradi Egyházkerületi Székház dísztermében tartotta tisztújító Közgyűlését a Presbiteri Szövetség, március 20-án. A délelőtti 10 órakor kezdődött rendezvényen Csúry István püspök, És 20,6 alapján tartott nyitóáthitatót.

Ezt követően László Kálmán egyházkerületi Presbiteri Szövetségi elnök köszöntötte az egyházmegyei küldötteit, Kovács Zoltán egyházkerületi főgondnokot, Balla Árpádot és Debreceni Pált, az Erdélyi Egyházkerület Presbiteri Szövetsége részéről, Szabó Dánielt, a Magyarországi Református Egyház Presbiteri Szövetségének elnökét, Balázsne Kiss Csillát, a Nőszövetség alelnökét, és a további meghívott vendégeket.

A számbavételt követően örömmel vették tudomásul, hogy a kilenc egyházmegyei küldötteinek több mint 90 százaléka megjelent a tisztújító közgyűlésen.

A vendégek köszöntői után László Kálmán elnök beszámolója hangzott el, melyben visszatekintett a szövetség elmúlt nyolc éves szolgálatára, a kezdeti lépések nehézségeire, akadályaira, illetve az alapítók bátor kiállására.

Az elmúlt évek során nagyon sok presbiteri találkozóra, konferenciára került sor, annak érdekében, hogy a presbiterek minél felkészültebbek legyenek, minél jobban és szervezettebben dolgozhassanak egyházközségekben az egyház lelki és anyagi javainak gyarapodásáért. A PSZ idei, VI. Partiumi konferenciáját augusztus 27-28-án, a Nagyvárad-rogériuszi gyülekezetben szervezik, közösen a Tiszántúli Egyházkerülettel. A rendezvény idején témája: *Erdélyi fejedelmek, akik a református egyház szolgálatában álltak az évszázadok során.*

A pénzügyi beszámolóból kiderült, hogy jelenleg a szövetség képtelen a saját forrásaiból megélni. A jövőben törekedni kell a szövetség gazdasági autonómiájára, nagyobb gondot fordítani a tagdíjak beszedésére, hiszen egyházkerületi szinten még mindig nagyon sok presbitérium nem fizet tagdíjat. Egyébként ennek fele marad az egyházmegyei szövetségeknél, másik fele pedig az egyházkerületi szövetséghez kerül, a kiadások fedezésére.

Az elnök javaslatára sor került az Alapszabályzat módosítására: I. Az egyházkerületi PSZ Elnöksége kiegészül a mindenkori egyházkerületi főgondnokkal és a Gondnokok Kollégiuma elnökével. II. Az elnökség kiegészül két választott tisztségviselővel: főtitkár, missziói titkár. III. A közgyűlésnek hivatalból tagja az a 12 személy, aki a presbiteri szövetség jogi bejegyzéséhez hozzájárult. IV. A közgyűlésnek tagjai az általa megválasztott tisztségviselők: könyvelő, sajtóreferens, pályázati referens. V. A közgyűlésnek hivatalból tagjai a világi zsinati atyák. VI. A kerületi szövetségi elnök beszámol a kerületi közgyűlésnek a pres-



A közgyűlés ismét bizalmat szavazott László Kálmán elnöknek

biteri szövetségi munkáról. VII. A megyei PSZ-elnök hivatalból tagja az egyházmegyei tanácsnak, és az egyházmegyei közgyűlésnek, tanácskozási joggal. VIII. Az egyházkerületi PSZ-elnök hivatalból tagja az Igazgatótanácsnak és az egyházkerületi közgyűlésnek, tanácskozási joggal. IX. Megyei szinten az egyházmegyei főgondnok hivatalból tölti be az alelnöki tisztséget. X. Minden megyei elnök beszámol az egyházmegyei közgyűlésnek a presbiteri szövetségi munkáról. XI. Egyházkerületi és egyházmegyei elnökök, egymás után maximum két ciklust tölthetnek be. XII. A PSZ presbiteri-zsinati szinten szerveződik és autonóm módon működik.

A Közgyűlés **Bara Csabát**, a Gondnokok Kollégiuma elnökét bízta meg a továbbiakban a választás lebonyolításával. Nyílt szavazással a Közgyűlés elnöknek László Kálmánt választotta újra. Létrehozták a főtitkári tisztséget, melyet Venter Miklós aradi PSZ-elnök tölt be. Ügyvezető elnök Tóth Zsigmond, a bihari PSZ jegyzője. Missziói titkár Tóth András, a somlyói PSZ elnöke, jegyző Márton Jenő a nagybányai PSZ elnöke, pénztáros Nemes Lujza, a bihari PSZ tagja lett.

Megalakultak továbbá a gazdasági, etikai, ifjúsági és presbiter-képző bizottságok. László Kálmán elnök javasolta, hogy az egyházmegyei PSZ-elnökök körzetesítsék területeiket, a presbiter-képzések és -találkozók egyszerűbb megszervezése érdekében.

**Szilágyi Péter**, a Bihari Egyházmegye főgondnoka javasolta, hogy a KREK PSZ hivatalosan is kérje a Vallásügyi Államtitkárságtól, illetve az állami archívumoktól az elkobzott egyházi javak visszaszolgáltatását, amely húsz év elteltével is akadozik.

### Célok a jövőre nézve

Az elnöki beszámoló több fontos célkitűzést is meghatározott a jövőre nézve: az Egyházkerület kezdeményezéseinek támogatása, hangsúlyt fektetni a felekezeti oktatásra és a közéleti szerepvállalásra. Szorosabb együttműködést szeretnének a közeljövőben többek között a Romániai Reformá-

tus Egyház Zsinatával, az Erdélyi Református Presbiteri Szövetséggel, akikkel meg szeretnék alapítani a Romániai Országos Református Presbiteri Szövetséget, közös működési szabályzat elkészítése, közös konferenciák szervezése. Együttműködés a Nőszövetséggel, KRISZ-el, Lelkészerkezetekkel.

A Harangszóban egy oldal áll a Szövetség rendelkezésére. Több gyülekezet azonban egyetlen példányt sem rendel meg. Jogos a kérdés: a presbiteri oldalon leközölt anyagok, beszámolók, meghívók, hogyan jutnak így el híveinkhez, presbiterjeinkhez? A szövetségnek önálló honlapja van: [presbiteriszovetseg.gportal.hu](http://presbiteriszovetseg.gportal.hu).

Tovább kell erősíteni a megyei szervezeteket, havi, kéthavi rendszerességgel presbiteri bibliaórákat kell tartani, részt venni a család- és beteglátogatásban, a lelkipásztorral közösen. A presbiteri bibliaórák bevezetőjét lehetőség szerint a presbiterek tartásuk meg, lelkipásztori felügyelettel. Egyházmegyenként, évi rendszerességgel tavaszi és őszi presbiter szövetségi konferenciára, egymáshoz közel eső egyházközségekben, vagy tájegységeken belül a kisköri képzés beindítására van szükség.

Felsőfokú presbiter-képzés beindítására van szükség a kolozsvári Protestáns Teológián és Partiumi Keresztény Egyetemen. A szövetség anyagi megerősödéséhez szükséges a tagdíjak rendszeres befizetése, valamint a személyi jövedelemadó 2 százalékos felajánlása a szövetség számára.

TÓTH ZSIGMOND



A lugosiak énekszolgálatát a Krassó-szörényi szórványokban

### HÚSVÉT A KRASSÓ-SZÖRÉNYI SZÓRVÁNYOKBAN.

Karánsebes és Nándorhegy református gyülekezeteibe ezúttal Gáll Zoltán lugosi lelkipásztor látogatott el, s ez alkalommal orgonista kántora, Poppert Norbert mellett egy tizenkéttagú „gyülekezetet” is vitt magával. Az úrvacsoraosztásos istentisztelet keretében a gyülekezettel együtt énekeltek a lugosiak, majd lelkipásztoruk vezénylete mellett négy énekkari számot és néhány nagypénteki, illetve húsvéti verset is előadtak. Így minden bizonnyal legalább olyan fölemelő volt az ünneplés a két szórványgyülekezetben, mint az egyházmegye bármelyik gyülekezetében.

MAKAY BOTOND

## PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

## Lorántffy Zsuzsanna Emlékév 2010

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület pályázati felhívása a református oktatási intézmények diákjai és a református gyülekezetek gyermekei és fiataljai részére a Lorántffy Zsuzsanna Emlékév alkalmából.

A pályázat célja: Támogatni, hogy a református oktatási intézmények diákjai és a református gyülekezetek gyermekei és fiataljai minél jobban megismerhessék Lorántffy Zsuzsanna fejedelemszony életét és munkásságának egy-egy fontos részletét. **Pályázati feltételek:** Pályázni minden kategóriában csak önállóan elkészített, más pályázaton még nem indított pályaművel lehet. Adatlap kitöltése szükséges.

## I. Képzőművészeti pályázat három kategóriában:

I. A.) Rajzpályázat elemi iskolás (1-4 osztályos) diákok számára; I. B.) Rajz- és képzőművészeti pályázat kisiskolás (5-8 osztályos) diákok számára; I. C.) Rajz- és képzőművészeti pályázat középiskolás (9-12 osztályos) diákok számára

1. **Javasolt címek:** Lorántffy Zsuzsanna portré; Lorántffy Zsuzsanna és férje, I. Rákóczi György; Lorántffy Zsuzsanna és fiai; Lorántffy Zsuzsanna a beteggondozó; Lorántffy Zsuzsanna a templomban; Lorántffy Zsuzsanna kézimunkái; Valamint saját ötlet, elképzelés alapján.

2. **Formai kritériumok:** Fekete-fehér és színes pályamunkák egyaránt beadhatók; Számítógépes grafikai alkalmazások kivételével bármely technika (grafitceruza, szénkréta, zsírkréta, filctoll, tus rajz, víz-, olaj-, üveg-festés, kollázs, gyúrma, gipsz, fa, stb.) alkalmazásával készülhetnek az alkotások; Minimum A4-es, maximum A3-as méretben; A pályamű hátoldalán (anélkül, hogy megsérülne az alkotás) kérjük feltüntetni a pályázó nevét és postacímét, az alkotás címét.

## II. Irodalmi pályázat két kategóriában:

II. A.) Fogalmazásírói pályázat kisiskolás (5-8 osztályos) diákok számára

1. **Javasolt címek:** a) Igaz református volt...; b) Lorántffy Zsuzsanna munkatársa voltam... (elképzelésen alapuló fogalmazás); c) Valamint saját ötlet, elképzelés alapján

2. **Formai kritériumai:** a) terjedelem: 2, A/4-es oldal; b.) Times New Roman, 12-es betűméret; c) 1,5-es sortávolság.

II. B.) Esszéírói pályázat középiskolás (9-12 osztályos) diákok számára.

1. **Feldolgozható témák:** Lorántffy Zsuzsanna és az iskolák; Lorántffy Zsuzsanna és a diakónia; Lorántffy Zsuzsanna és a misszió; Lorántffy Zsuzsanna, a nevelő; Lorántffy Zsuzsanna és a jelen: mennyiben őrzi az én iskolám / gyülekezetem / városom / településem a fejedelemszony emlékét / szellemiségét?; Valamint saját ötlet, elképzelés alapján

2. **Formai elvárások:** a) terjedelem: minimum 3 és maximum 5, A/4-es oldal; b.) Times New Roman, 12-es betűméret; c) 1,5-es sortávolság.

**Pályázhatnak:** A református iskolák diákjai, és a református gyülekezetek gyermekei és fiataljai. Egy pályázó kategóriánként csak egy művet küldhet be.

**A Pályázat lefolyása:** 1. **Első forduló – Egyházmegyei szint:** Minden pályázó, legyen az iskolánk diákja, vagy valamelyik gyülekezet fiatalja az illetékes Egyházmegye Esperesi Hivatalába nyújtja be a pályaművét. Jelentkezési határidő: **2010. május 20.**

Az Egyházmegyék szintjén a szakmai zsűri kategóriánként 3-3 továbbjutót nevez meg, akik az egyházmegyei szakasz nyertesei, valamint alkotásaikkal továbbjutnak az Egyházkerületi szintre. Az Egyházmegyék a nyertesek / továbbjutók névsorát, valamint a pályaműveket **2010. május 30-ig juttatják el az Egyházkerülethez:** Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanács Hivatala, Románia – Romania, Bihar megye – jud. Bihor, Nagyvárad – Oradea, 410210, str. J. Calvin utca, nr. 1 szám. Kérjük a borítékra írják rá: **Lorántffy Zsuzsanna Emlékév pályázat.**

2. **Második forduló – Egyházkerületi szint:** Az egyházkerületi szintre benevezett pályamunkák közül a szakmai zsűri kiválasztja kategóriánként a három legjobb alkotást. Eredményhirdetés: **2010. június 11.**

**Díjak:** Mindhárom kategóriában az első három helyezett díszoklevelet, valamint pénzjutalmat kap a következők szerint: I. díj: 150 lej, II. díj: 100 lej, III. díj: 50 lej.

Minden pályázó emléklapot kap. A nyertes alkotások megjelennek az Egyházkerület nyomtatott- és elektronikus kiadványaiban. Kérjük a pályázókat, hogy a pályázati adatlapot – letölthető az Egyházkerület honlapjáról: [www.kiralyhagomellek.ro](http://www.kiralyhagomellek.ro) – kitöltve mellékeljék.

## Pályázati felhívás

A Bihari Református Egyházmegyébe kebelezett, 222 lelket számláló **Pusztáujlaki Református Egyházközség** a megüresedett **lelkészi állásra**, a meghíusult meghívás következtében pályázatot hirdet.

A gyülekezet besorolás szerinti fizetést, valamint két szobás, egy nappalis, gyülekezeti termes és két vendégszobával és konyhával ellátott parókiát biztosít, amely házi központi fűtéssel rendelkezik. Az egyházközség a Nagyvárad-Élesd főútvonal mentén található.

A lelkészi állásra minden lelképásztor jelentkezhet, aki az első és második lelkész-képzés vizsgával, valamint felszentelési igazolással rendelkezik, továbbá nincsen fegyelmi eljárás alatt.

Jelentkezni lehet **2010. május 21-ig** a Bihari Egyházmegye Esperesi Hivatalánál, Nagyváradon a Dimitrie Cantemir út 23. szám, D23-as tömbház 1. ajtó alatt. Tel: 0259.426-142.

MIKLÓ FERENCZ esperes, SZILÁGYI PÉTER főgondnok

## ZENEI AJÁNLÓ

## Krisztus, ki vagy nap és világ



Genézis 26:18/a. „Majd ismét kiásta Izsák azokat a kutakat, amelyeket apjának, Ábrahámnak az idejében ástak, de Ábrahám halála után a filiszteusok betömtek...”

Izsáki idöket élünk, mivel a szakemberek olyan harcokat vizionálnak, olyan háborúkat prognosztizálnak, amelyek a vízért, a kutakért folynak majd. Talán már el is kezdötek ezek a küzdelmek.

A víz ugyanakkor nemcsak matéria, nemcsak anyag, hanem öselem, ami önmagán túlmutatva szellemi, mennyei, isteni értékek hordozója is. Krisztus Urunk vízről szóló tanításai középpontjában, mindig ez a szakrálisabb üzenet jelenik meg. Ó maga, és minden hozzá köthető gondolat, tett, művészet, létforma egy ilyen lelki víznyerő hely. A mai modern filiszteusok azonban sikeresen apasztják, tömítik el szellemi és égi forrásainkat, amikért iszáki harcokat kell, kellene vívniunk.

A négy éve alakult erdélyi SOMOS zenekar elkezdte küzdelmét a magyar protestáns kutakért, hiszen korunkban is hatékonyan működik szellemi forrásvizeink megsemmisítése. A mindeneket uráló felszínség, a sajátunkat kitoloncoló „más”, a tradícióit szikkasztó tömegzés bár igyekszik be- és eltemetni énekeink, zenéink, szokásaink kútjait, de a SOMOS zenekar tagjai és a lemezen közreműködő zenészek kiásta számunkra szellem és lélek éltető elemét.

A vizek, a patakok, a folyók jellegzetessége, hogy a mélységekben, magasságokban, tengerekben vagy óceánokban találkoznak. Összegyűlnek. Ez a lemez egy vízgyűjtő is, mert összegyűjtötte tájegységeket, népeket, kultúrákat, protestáns felekezetek zenéjét, énekét, tradícióját. Bizonyította, hogy mindaz, ami régi, ami örökségünk, az nem ciszternának poshaadt leve, hanem ma is friss, életes forrásvíz. Kútásásuk hitet, jövőt, reményt, magyarságot, protestáns identitást életet.

Kívánom, hogy ez a forrás, ahogy a lemezen közreműködő Kátai Zoltán énekmondó barátom is szokta mondani: „Váljék lelki egészségünkre!”

RÁCZ RÖBERT református lelképásztor, Kisvársány

(Somos zenekar: Krisztus, ki vagy nap és világ. Erdélyi protestáns dallamok. Közreműködik: Kátai Zoltán, Vesztergám Miklós, 2009.)



TONK ISTVÁN (1941–2010)

Emlékez meg rólam én Istenem, és ne engedd, hogy eltöröltesse tetteim, melyeket cselekedtem az én Istenem házával és rendtartásaival! (Neh 13,14). **Tonk István** mérnök, a Misztótfalusi Kis Miklós Nyomda és Kiadó igazgatója, az Erdélyi Református Egyházkerület ügyvezető főgondnoka, a Magyar Református Egyház Zsinatának és Generális Konventjének elnökségi tagja, a kolozsvári Pata utcai Református Egyházközösség presbitere életének 69., boldog házasságának 45. évében súlyos baleset következtében, április 3-án, három hét szenvedés után visszaadta lelkét teremtő Urának. A munkaszeretet és az egyházszerepet, valamint a kettőt egybeölelő Erdély-szeretet szüleitől kapott drága örökség volt nála, melyet felfokozott a családja iránti féltő szeretet. Családja, gyermekei és unokái iránti féltő gondoskodásából erőt merített szélesebb körű felelősségei megéléséhez. Közéleti szerepvállalását is ez a sokszor elfoglaltságig menő felelős szeretet jellemezte. Április 9-én kísérték utolsó útjára a Házsongárdi temetőbe, a Farkas utcai református templomban tartott gyászistentisztelet után.

## Én élek, ti is élni fogtok

Egyedüli reményem, ó Isten csak te vagy – csendült fel az ének április 9-én, a zsúfolásig megtelt Farkas utcai templomban tartott gyászistentiszteleten, **Tonk István**, az Erdélyi Református Egyházkerület ügyvezető főgondnokának ravatala mellett.

A gyászistentiszteleten **dr. Pap Géza**, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke hirdette az igét a 2Kor 4,16-18 alapján. „Amikor hirtelen és váratlanul elveszítünk valakit, akkor döbbenünk meg igazán, hogy milyen sok mindent tett csendben, alázattal, szó nélkül” – mondta a püspök. Pál apostol szavait idézve hangsúlyozta: ne csüggedjünk. Nem azért nem kell csüggednünk, mert olyan erősek vagyunk, vagy mert mi mindent meg tudunk oldani, hanem mert erős Istenünk van. Hisszük, hogy Istennek a halállal szemben is igéretei vannak – hangzott el a zsúfolásig telt templom szövegéről.

Van egy látható és egy láthatatlan világ – mutatott rá az ígéhirdető. A látható világot öt érzékszervünkkel fogjuk fel, a láthatatlan világ megértésére pedig Isten adott nekünk egy hatodik érzékszervet, a lelki látást. A Biblia teljes életet említ, ennek része az ideig való, földi élet, és az utána következő, Krisztus melletti örök élet. A koporsó mellett a láthatókra emlékezünk, Tonk István gyermekkorának helyszínére, a Farkas és Bethlen utca sarkán lévő, gyerekzivajtól hangos Sárga házra, a pókai nyaralásokra emlékezhettek, felelevenedik a fiatal férj képe, az édesapa, a kezdő mérnök, a nyomdaigazgató, az Erdélyi Református Egyházkerület főgondnoka, majd ügyvezető főgondnokának képe.

Tekintetek a láthatatlanokra, ez a mi reményünk – mondta a püspök, Jézus mondta:

Én élek, ti is élni fogtok – hangzott el a vigasztaló ige. A szenvedés Isten munkaeszköze, ezzel formál bennünket, ahogyan az ötvösmester a vasat felhevíti, hogy a salakot leválassa, és a tiszta fémét megmunkálhassa. A szenvedést Isten úgy használja fel, hogy az a hasznunkra legyen. Három hét szenvedés az örök életet munkálja meg, és ha az örök dicsőségre tekintünk, nem csüggedünk, mert a láthatók helyett a láthatatlanra nézünk, a belső ember ajándékait keressük. Így nyugodtan mondhatjuk el, hogy az Úr adta, az Úr is vette el, áldott legyen az Ő szent neve – fejezte be ígéhirdetését Pap Géza.

Az Úr imája után a 90. zsoltár csendült fel, majd a Kolozsvári Református Kollégium énekkarának szolgálatára került sor.

**Bölscei Gusztáv**, a Magyar Református Egyház Zsinatának lelkészi elnöke a Róm 14,7 alapján szólt a gyászoló gyülekezethez. Együtt vagyunk a gyászban, ez annak meggyőződésnek a bizonyossága, hogy Tonk István közöttünk van. Senki sem él önmagának, és senki sem hal önmagának – hangsúlyozta a püspök.

Megemlékezett a főgondnokról **Bíró András** volt osztálytárs, **Bálint Lajos**, a Misztótfalusi Kis Miklós sajtóközpont és nyomda munkatársi közösségének nevében mondott beszédet, volt munkatársa **Dan Uiftá** közös munkájukról számolt be, valamint az Európai Protestáns Szabadegyetem nevében **Deák Péter** emlékezett Tonk Istvánról.

A gyászszertartás a Házsongárdi temetőben folytatódott, ahol Tonk Istvánt végső nyugalomra helyezték.

KISS GÁBOR

## Nagyszombati rekviem egy néma fájdalomban

Nagyszombat csendjében bevérzett a lelkünk, mert megállt az erdélyi főgondnok szívverése. A nagypénteki kálváriát még végigszenvedte, s a nagyszombati csendes készülődésben elhunyt Tonk István főgondnok. Született úriemberek halálukban is tudnak viselkedni.

Főgondnoksága gyönyörűséges igaként felvállalt családi örökség volt – apáról fiúra, testvérrel testvére szállt. Póka és Marossárpatak közötti úton kérdeztem tőle: emlékszel-e nagyapádra, a marossárpataki-pókai Tavasz Sándor püspök-helyettesre? A kérdés-felelet közötti pár másodpercben láttam arcának büszke pillanatát, amikor csak ennyit mondott: van egy fényképem, amikor ülök az ölben.

Nekem is vannak „fényképeim” Tonk Istvánról, de nem digitális vagy fekete-fehér művészfotók, hanem lelkemben őrzött emlékmozzanatok. És ezek az emlékképek ben-

nem/bennünk örökre megőrzik arcát, alakját, emlékét, amint...

...ott kacagnak a Tonk család tagjai – Emő néni, Emil bácsi, s a gyerekek – vidáman Pókában, a Tavasz-kertben, egy romantikus, de igazi erdélyi gyümölcsös almafái között.

...ott ül a vajdahunyadi vár lovagtermében az Erdélyi Református Egyházkerület évi közgyűlésének elnökéként, vívódva és szenvedve az erdélyi sorsot.

...ott száguldunk a moldvai csángó-sors felvállalásában, valahol Pusztina és Lujzikalagor között, megkeresve az utolsó keleti magyarokat.

...ott áll a debreceni nagytemplom előtti téren, és húszezer magyar református előtt ő hirdeti ki: határok minket már többet el nem szakíthatnak (még az első évfordulót sem érthette meg!).

...összeszorult torokkal hallgatjuk Bethlen Gábor szülőfalujában, Marosillyén Eöry Lázár László dél-erdélyi konok krónikáját (másfél éve együtt álltunk a dévai temetőben Eöry Laci sírjánál, s most már ők állnak együtt és imádkoznak értünk az erdélyi reformátusság mennyei panteonjában).

Neki (is) köszönhetem dél-erdélyi fájdalom valóság könyvben való megörökítését, még hátsó borítóra is az ő felvétele került a marosnémeti elárvult református templomról, és előtte tavaszvirágzásban egy megcsonkult kereszt. Nagypéntek és húsvét közötti esős nagyszombaton jelképként élem át „nekem ajándékozott” fényképét: emléke örökre ott marad ebben a megcsonkult erdélyi keresztben.

Marosvásárhely, 2010. április 3-án

ÖTVÖS JÓZSEF



**Harangszó**

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Gyülekezeti Lapja  
ISSN 1221 - 0323  
Megjelenik kéthetente. Ára 1,50 lej.

**Felelős szerkesztő:** Fábrián Tibor. **Olvasószerkesztő:** Babes Ardi Erika. **Tördelőszerkesztő:** Kraftsikné Petrikó Ildikó. **Külmunkatársak:** Balázsné Kiss Csilla, dr. Csohány János, Kupán Árpád, Orbán Levente, Tóth Zsigmond. Szerkesztőség és levélcím: Harangszó, 410001, Oradea, str. Moscovei nr. 14. Tel.: 0259/416-067. E-mail: harangszo@yahoo.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro, http://harangszo.blogspot.com. A terjesztés a felkérési hivatalokon keresztül történik. A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség álláspontját tükrözik. Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenci Kertész Ábrahám nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik.